

Filigrāna tamborēšana ar daudziem iesaistītajiem

◆ Linda Kilevica, "Kurzemes Vārds"

“ Šis būs tas gadījums, kad kurzemnieki nevis sagaidīs sev labumus, bet būs vien jāstrādā,” uzsver nodibinājuma “Liepāja 2027” vadītāja Inta Šoriņa, atbildot uz jautājumu, kas visam reģionam tiks no Liepājas Eiropas kultūras galvaspilsētas titula. Sarunājāmies ar viņu par to, kā titula turētāji līdz 2027.gadam sadarbosies un iedvesmos Kurzemi.

– Kāds būs Kurzemes kopējais ieguvums no tā, ka Liepāja pēc trim gadiem kļūs par Eiropas kultūras galvaspilsētu?

– Liepāja ir kultūras galvaspilsētas titula turētāja, bet tas ietver Dienvidkurzemes un Kuldīgas novadu, un kopā tie ir 120 tūkstoši cilvēku plašā teritorijā. Skatoties kartē, šī teritorija aizņem labu trešdaļu Kurzemes. Un līdz Liepājai citādi nemaz nevar nonākt, kā vien braucot cauri Saldum un citām Kurzemes pilsētām un novadiem. Liepāja, Dienvidkurzeme un Kuldīga esam vienojušies par to, kā ar kultūras galvaspilsētu saistītos procesos mēs iemācīsimies, centīsimies un darīsim tā, lai vairs nebūtu iekšējo robežu. Ja runājam par norišu pieejamību un plašākiem projektiem kultūrizglītības vai citās jomās, – tie nepalielik tikai vienā vai otrā administratīvajā teritorijā, bet aptver plašāku reģionu. Gribu teikt, ka man ir tādas patīkamas bažas – tas viss nepalikis arī tikai titula teritorijā, trīs pašvaldībās, bet izties plašā Kurzemē, jo radošais sektors, iesaistītās organizācijas nevadās tikai pēc pieraksta adreses.

– Teritorijā ir lielākas pilsētas, kas gājušas uz priekšu straujāk, bet mazpilsētu un pagastu attīstība stipri atšķiras. Tāpat apdzīvotība ir nevienmērīga, kultūras infrastruktūra ļoti dažāda. Kā sadarbību izveidot tā, lai nepaliktu baltie plankumi, lai neviens nebūtu aizmirsts maliņā?

– Jāsaprot, ka diemžēl tāda ir realitāte – vienmēr būs baltie plankumi, vienmēr būs kāds, kas nepieslēgšies, neiesaistīsies, neinteresēsies. Mums kā organizatoriem ir ārkārtīgi būtiski, lai balto plankumu būtu pēc iespējas mazāk, lai katrā vieta atrastu savu lomu procesā. Tāpēc 2027. gada pasākumu klāsts plānots gana plašā, lai būtu gan lielie bezmaksas pasākumi, lai būtu arī nišas iesaistes pasākumi un lai būtu procesi, kas sākas jau ar šo un nākamo gadu un turpinās, aug. Lai tie aptvertu ne tikai vienu konkrētu kultūras žanru, bet skartu kultūrizglītību, mūžizglītību, tūrismu, viesmilību, dažādus citus sektorus. Ja mēs, piemēram, nospriestu rikot tikai amatnieku izstādes vai kormūzikas festivālu, kas, protams, nav iespējams, tad pilnīgi droši noteikta sabiedrības daļa neiesaistītos un skatītājs būtu diezgan ierobežots. Tāpēc programma ir gana

KĀRLA VOLKOVSKA FOTO

Eiropas kultūras galvaspilsētas tituls nav nācis ar milzīgu naudas summu, no kurās tagad var pasmelties, uzsver Inta Šoriņa. Tikai ar iniciatīvu un darbu radīsies ieguvumi reģionālajā un arī nacionālajā mērogā.

plašā. Atsaucība programmas išstenošanā no Dienvidkurzemes un Kuldīgas puses ir ārkārtīgi liela un uz iesaistīšanos vērsta. Attiecībā uz rīkošanu tā vēl ir tikai vēlme, bet es ticu, ka tas notiks arī praktiski. Šeit kāmījai jābūt abpusējai. Ne tikai mēs runājam ar novadiem, bet tie arī nāk ar savu iniciatīvu. Kultūras programmas veidošana nenozīmē, ka noorganizējam vienu festivālu un tad štāncējam tālāk. Kultūras satura veidošana ir filigrāna tamborēšana ar daudziem iesaistītajiem. Domāju, ka process, kas jau ir sācies un notiks līdz 2027.gadam, būs ārkārtīgi interesants. Nebūs tikai pasākumi, kuri *atbrauc*, cilvēki aplaudē un aiziet. Mēs tiesi vēlamies, lai kultūras jomas iesaiste būtu daudz plašāka nekā tikai šauru pasākumu rīkošana.

– Vai partneriem pieteik cilvēkresursu, vai darbiniekiem atliek laiks pieslēgties ar kultūras galvaspilsētu saistītiem procesiem?

– Pa vienam darbiniekam no katrā novada ir nodibinājuma komandā kā reģiona sadarbības koordinatori. Mums ir, var teikt, savi aģenti. Dacei Reinkopai no Kuldīgas varam jautāt, un viņa zina drēbi savā novadā. Mēs varam prasīt kolēģiem Dienvidkurzemē, un zinām, ka viņi orientējas. Modelis šobrid ir izveidojies veiksmīgs, bet mēs vēlētos redzēt, ka 2025. gadā šī sadarbība jau būtu padzīlināta.

Reģionos rezīm situācija ir pārsteidzoša. Satiekam cilvēku, kurš vienlaikus ir gan kultūras nama direktors, gan kārtotājs, gan tējas vāritājs un pasākumu rikotājs, viena persona, uz kuras pleciem

ir gan praktiskās lietas, gan garīgais lidojums. Sastopam jomas nabadzību, izdegšanu, tomēr vienlaikus redzam, cik gaiši ir šie cilvēki, kāda viņiem ir enerģija un vēlme iesaistīties. Ir ļoti gudri un pārdomāti jāskatās, kā varam ar esošiem resursiem paveikt to, kas ir jādara.

– Pielauju, ka daudzi, paskatoties uz desmit miljoniem no valsts un citām gaidāmajām summām kultūras galvaspilsētai, sāk prātot, cik lielu kumosu es savā ciemā vai kopienā varētu dabūt.

– Labi zinām, ka brīdis, kad ienāk nauda, kādiem brīnišķiem sapņiem iedod pilnīgi citu lidojumu. Iespējams, ir tādas gaidas, ka varēs aiziet un pasmelt no kultūras galvaspilsētas nodibinājuma budžeta. Taču ir jāatceras, ka tā ir publiska nauda un mēs naudas apgūšanā esam ielikti ļoti konkrētos rāmjos. Otra lieta – mēs esam ieguvuši titulu ar to programmu, kas ir rakstītājā *grāmatā* – kandidāta pieteikumā, kas faktiski ir līgums starp Eiropas Komisiju un titula turētāju. Jau šajā ziemā būs jāatskaitās, cik un kā šo programmu veidojam un attīstām. Ar titulu nekādas finanses automātiski netiek piešķirtas. Vienīgā Eiropas Komisijas apsolīta balva ar noteikumu, ka mēs šo *grāmatu* esam išstenojuši, tiek piešķirta 2027. gada janvārī, tas ir pusotrs miljons. Satura atlase tiks pieskatīta, un vajadzēs par to atskaitīties.

– Kā mainās iesaistīto partneru noskaņojums, vai manāms, ka sabiedrība, kopienas, NVO ir gaidās kaut ko darīt?

– ļoti priecājos par atbalstu no cilvēkiem, kurus satiekam veikalā, tirgū, uz ielas, pasākumos, darbā. Man subjektīvi

ir sajūta par foršu atbalsta fonu. Tas ir ļoti labi, jo process prasa pamatīgu sagatavošanos. To var salīdzināt ar olimpiskajām spēlēm, kad cilvēki ir trenējušies, ielikuši kārtīgu bāzi, lai varētu tur būt. Līdzīgi notiek arī piecu gadu gatavosānās Dziesmu svētkiem, un tad vienā nedēļā to visu izšauj. Attiecību dibināšana ar partneriem, cenu aptaujas, iepirkumi prasa laiku.

– Vai Talsiem, Saldum, Ventspilij un citiem, kas nav titula turētāji, būs labums no tā, ka tepat blakus plānotas plašas aktivitātes un mākslinieciskā programma?

– Šis aspekts – cik ļoti mēs sagaidām labumus – mums visiem būtu jāpārskata. Par labumiem būs jāpacīnās, es sagaidu konstruktīvu, bet patīkamu darbu. Ar Kultūras ministrijas iniciatīvu un Valsts prezidenta kancelejas atbalstu ir nodibināta “Liepāja 2027” pārraudzības padome, kurā piedalās visu ministriju pārstāvji. Tas dod redzējumu, kā šo titulu pilnīgi noteikti var izmantot nacionālā līmenī, un, pirmkārt, tas ir Kurzemes virzieni. Ja runājam par savienojumiem, satiksmi, kultūras nozari, radošam industrijām vai sabiedrības iesaistes procesiem, tas viss noteikti ir nacionālā mērogā. Ar Ekonomikas ministrijas pārstāvjiem runājam par tūrisma un viesmīlibas jomas atdevi. Būs kopīgi jastrādā, lai veicinātu pienesumu plašāka reģionā. Mazs piemērs – kad Liepājā notiek “Prāta vētras” koncerts, zinām, ka tas skar visus, sākot no Talsiem, Tukuma un beidzot ar Palangu Lietuvā. Uz šādu vērienu, sākot ar atsevišķiem notikumiem, mēs arī gatavojamies. ■

Mazā vietā iespēj lielus darbus

✓ Ieva Vilmane, "Saldus Zeme"

Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja direktore vietniece Inna Kislina kolektīvam pievienojās pirms divarpus gadiem. Viņa noteikti ir tas cilvēks no malas, kas palīdz iestādei izplest spārnus.

Muzeja direktore Agrita Ozoliņa slavē vietnieces darbspējas un plašo redzējumu. Inna palīdz ieinteresēt cilvēkus par samērā savrupās iestādes ikdienu un iedrošinā muzeju pieteikties lielākiem naudas "pirāgiem".

Piecgades attīstības stratēģijā ierakstīti ambiciozi mērķi, viens paredz maksimāli paplašināt muzeja pagalmu un izveidot Rozentāla kvartālu. "Stratēģijā noteicām, cik naudas katru gadu piešķirtsim. No vienas puses, riskanti, jo uzliekam sev augstu latīnu. No otras – šī apņemšanās mūs motivē, jo dabūsim tik, cik paši būsim darījuši. Divarpus gados finanšu mērķus esam pārpildījuši. Istenoti vairāki projekti, taču vislielākais svars ir Lauku atbalsta dienesta piešķirtajiem 50 000 euro muzeja digitalizācijai," priecejas Inna Kislina.

Iestādes plānos būtiska loma ir viņas nodibinātajai biedribai "Rozentāla kvartāls", kura mērķe uz augstvērtigu un oriģinālu kultūrvidi arī mazpilsētā. Bez biedribas muzeja pagalmā nebūtu Saldū pirmā saules pulksteņa. To atklāja jūnijā un momentā ieklāva pilsētas tūrisma maršrutos. Šovasar muzeja pagalmā apskatāms unikāls eksponāts – vairākkārtēja pasaules čempiona smilšu tēlnieciņa

Kārla Īles filozofisks darbs "Pusmūžs". Tas papildina Saldus novadnieka 50. jubilejas izstādi un muzejam piesaistījis interesentus no citām Latvijas pilsētām.

Innas Kislinas pārliecība, ka muzejam savi nelielie resursi nav jātērē kultūras pasākumu rīkošanā. Šajā laukā jālauj rosīties profesionāliem pasākumu rīkotājiem, piemēram, kādai producentu grupai. "Nākotnē redzu, ka muzejs gādā tikai par Rozentāla kvartāla infrastruktūru un tā uzturēšanu, bet biedrība – par norisēm. Tādā veidā mēs izvairītos no pasākumu rīkotāju tirgum nevēlamas situācijas, jo muzeja funkcijas nav koncertu vai izrāžu organizēšana," direktore vietniece izvērš savu domu gajienu.

Ciņā par auditorijas uzmanību muzeja trumpis esot sadarbība. Pirmais izmēģinājuma trusītis izdzīvoja – Latvijas Mākslas akadēmijas izstāde "Vainagošanās" uz muzeju atvīlināja kulturas gardežus ne tikai no Saldus, bet arī Liepājas. "Mums, Latvijas Kultūras akadēmijas maģistra programmas studentiem, izstāžu kuratore un brīnišķīga lektore Vita Birzaka visu laiku uzsver: nevienai kultūras institūcijai ārpus Rīgas nav pamata justies mazvērtīgākai par rīdziniekiem. Viņa mudina mūs domāt plaši, būt tikpat ambiciozem, cik kolēgi nacionālajos muzejos. Viņa mūs iedrošina startēt visos lielajos projektu konkursos," Inna Kislina atklāj, kas viņai palīdz raudzīties tālumā.

Viņa muzeja komandai pievienojās pēc tam, kad 25 gadus bija nostrādājusi atbildīgos amatos pašvaldības adminis-

trācijā. Pieredze dokumentu izstrādē palīdzēja muzejniekiem atrisināt ieilgušas problēmas ar novadnieka, vēsturnieka Edgara Dunsdorfa vārdā nosaukto Saldus novada pašvaldības balvu. Muzeja direktore Agrita Ozoliņa paskaidro: "Jau sen gribējam celt šīs premjīas prestižu, Inna saprata, kā to izdarīt. Viņas izstrādātais nolikums lokālu balvu pārveidojis par nacionālas nozīmes apbalvojumu vēstures pētniekiem. Katrā ziņā apdomājami arī Innas argumenti šai balvai piesaistīt starptautisku uzmanību." Direktore piebilda, ka savai vietniecei uzticētu atjaunot spozmi vēl vienai Saldus novada pašvaldības balvai – Jaņa Rozentāla premjai.

"Atnācu no lielas institūcijas uz mazu. Nebaidījos no ambicioziem mērķiem, jo neapzinājos, cik ļoti maz resursu mūsu rīcībā. Kad to aptvēru, procesi bija tiktāl iekustināti, ka apstāties vairs nevarēja," Inna pasmaida un piesauc pagājušo Saldus novada kultūras darbinieku dienu. Tas ilggadejī rīkotāji rosināja komandā iekļauties arī pārejās Saldus novada kultūras iestādes, Inna muzeja vārdā pauda vislielāko atbalstu. "Iedomājos, ka būs jāapkopo informācija, jaizsūta ielūgumi un jāpalīdz līdzīgos darbos. Kad sapratu, ka muzejam jāuzņemas virsvadība, bija par vēlu atzīt, ka mēs tomēr nepiedalāmies. Man nav pieredzes kultūras projektu vadībā, pat nezinu, cik lieli ir mākslinieku honorāri. Toreiz pārliecinājos, ka kolēktīvs ir muzeja lielākā vērtība – radošs un spējīgs no nekā izveidot iespaidīgu koncepciju," jaunpienācēja atceras savas ugunkristības. ■

FOTO NO INNAS KISLINA ALBUMĀ

Saldus muzeja direktore vietniece Inna Kislina ir stratēģe. Viņa jau tagad prāto, ar ko Saldū pieturētos garāmbraucējus, kas apmeklēs 2027. gada Eiropas kultūras galvaspilsētu Liepāju.

VALDEMĀRPILS TIC ARHĪVA FOTO

Valdemāri ielas svētki bija viens no košākajiem pasākumiem, kas pašiem vietējiem ar nelieliem līdzekļiem, bet milzīgu entuziasmu un kopīgiem spēkiem izdevās. Tobrīd bija skaidrs, ka tapusi jauna tradīcija.

✓ Kristīne Briede, "Talsu Vēstis"

Valdemārpilnieki Talsu novadā izcelas ar savu atsaucīgo un darbīgo vietējo iedzīvotāju kopienu, kur pēc uzrunāšanas līdzcilvēki labprāt vēlas iesaistīties dažādās norisēs, lai darītu krāšņāku savu dzīvi pilsētā gan radošajā, gan kultūras, sporta un citās jomās. Tas,

protams, ir iespējams, pateicoties kādiem atslēgas cilvēkiem, kuru sirdis pieder šai skaitajai mazpilsētai, kas nes Krišjāņa Valdemāra vārdu.

TIKAI KOPĒJIEM SPĒKIEM

Bijusī skolotāja Aira Saleniece, ko noteikti var dēvēt par Valdemārpils sabiedrības sirdi un dvēseli, pastāsta, ka tiesi biedrības "Kurzemes NVO centrs" mācību cikls "Lideru akadēmija Kurzemē", ko koordinējusi jauniešu iniciatīvu centra "Sava vieta" vadītāja Liene Fridrihsone, pavēris plašākas iespējas saliedēt vietējos iedzīvotajus. "Secināju, ka viņiem gribas būt iesaistītiem. Pagājušā gadā ar projekta līdzfinansējumu sabiedrības labā organizējām Valdemāra ielas svētkus, bet šogad savukārt rīkojām mazbāniša stacijas "Valdemārpils" svētkus. Jāsaka, ka pazīstu vietējos iedzīvotajus un zinu, kā ar kuru runāt, lai uzrunātu, jo viņi ir jāiedrošina. Uz Lideru akadēmiju gāju ar domu, ka vajag attīstīt tieši vietējo kopienu, jo mums ir tik daudz atsaucīgu cilvēku. Redzu, ka cilvēki uzticas un viņiem gribas redzēt, kas nu galu galā iznāks, kad paši visā būs iesaistījušies. Būtiski ir uzrunāt arī bijušos valdemārpilniekus, ko pasākumu ietvaros arī cenšamies darīt," teic Aira, sakot, ka ielā, kura dzīvo pati, viens auž, otrs cep, cits gatavo rotas un dara vēl visu ko citu, kas ir vērtīgs talantīgu cilvēku resurs, ko kā sveci nevajadzētu turēt zem pūra.

Pēdējo pasākumu tirdziņos nav bijis neviena sveša tirgotāja no malas, jo fokuss bijis uz vietējo piedāvājumu.

LIELA NOZĪME IR ARĪ JAUNAJAI PAAUDZEI

Arī Liene Fridrihsone novērojusi, ka Valdemārpili dzīvo jauki cilvēki, kuri labprāt iesaistās pilsētas sabiedriskajā dzīvē. "Esmu pamanījusi, ka vislabāk ir runāt aci pret aci, nevis pa telefonu. Reizēm pietiek ar telefona zvanu, un cilvēks ir gatavs kalnus gāzt. Bet viens visu viennozīmīgi nevar paveikt. Ir runātāji, un ir darītāji ar dažādām specifikācijām. Un mums ir daudz radošu cilvēku. Tāpat katrs pazīst vēl kādu, kuru uzrunāt, lai darbu paveiktu vēl labāk. Uzslavas vēlos veltīt tieši Airas Salenieces virzienā, tāpat loti pozitīvi vērtēju Andas Dzenes ieguldījumu. Jau būt ar viņām abām vienā komandā, organizējot svētkus, nozīmē to, ka tie būs izdevušies," pauž L. Fridrihsone.

Valdemārpils mazpulka vadītāja Anda Dzene pastāsta, ka Valdemārpils mazpulcēni ar ģimenēm ir izveidojuši nelielu atpūtas vietu Priežkalnīnā, kurā mīlējis pastaigāties ievērojamais Krišjānis Valdemārs. Tur izveidota sajūtu taka, informatīvas plāksnītes, iestādīti rododendri, izveidota ugunskura vieta un kukaiņu māja. Izveidots un pierēģistrēts arī slēpnis. Lai to visu paveiktu, mazpulcēni vairākus gadus rakstījuši projektus Talsu novada pašvaldībai, lai

iegūtu finanšējumu. "Mazpulcēni ar ģimenēm arī palīdz uzkopī Valdemārpils evāngēliski luteriskās baznīcas apkārti, piedalās māju sakopšanas talkās, atsaucīgi iesaistās dažādās pilsētas aktivitātēs," pastāsta A. Dzene.

GALVENAIS IR PRIEKΣ PAR KOPĀBŪŠANU

Valdemārpils Tūrisma informācijas centra (TIC) vadītāja Karīna Leinberga-Lemberga novērojusi, ka iedzīvotāji labprāt atbalsta vietējās aktivitātēs. "Kas mūs vieno? Man šķiet, ka vispirms jau mazpilsētas šarms. Dzīvojot mazā pilsētā, cilvēki saprot, ka paši jau vien veido vidi, kurā dzīvo. Valdemārpili dzīvo aktīvi cilvēki, kuriem rūp ne tikai sava privātā vide, bet viņi ir gatavi iesaistīties, lai arī apkārt būtu skaisti. Kad paši organizē, paši cep un vārā, bet pēc tam visi kopā paveikto bauda, tas ir kaut kas pavisam cits. Gandarijuma sajūta ir liela, jo ir prieks par kopābūšanu un satikšanos. Katrs var dot savu pienesumu," pauž Karīna, sakot, ka idejiski ir pat grūti nodalīt, kas ir viņas darbs un kur viņa darbojas kā aktīva vietējā iedzīvotāja, jo viss aplūdis kopā. "Būtiskākais ir mērķis, lai cilvēki iepazīst Valdemārpili. Un paši atklajam arvien jaunas, interesantas lietas. Svarīgi darit no sirds. Nozīmīga ir savstarpejā komunikācija, kura cilvēkiem pašiem rodas idejas un ierosinājumi, kas motivē arī mani, jo redzu, ka viņi tie vietai un redz, ka šeit viss notiek," prieku neslēpj Karīna. ■

Cilvēks viens nav darītājs

Studenti no visiem kontinentiem

Jēkabs Aleksandrs Krūminš,
"Kurzemnieks"

32 studenti no 15 valstīm šogad Kuldīgā beidza mācības Latvijas Mākslas akadēmijas (LMA) "Erasmus Mundus" maģistra programmā "Pakalpojumu dizaina stratēģijas un inovācijas" (SDSI – angļu val.). Mācības šajā programmā pirmajā gadā norit Adatu fabrikas telpās Kuldīgā, bet nākamajā mācību posmā citās augstskolās Igaunijā un Somijā.

Adatu fabrikā tiek iestenota starptautiska maģistra līmeņa studiju programma ar fokus uz starpdisciplināru zināšanu, prasmju un kompetenču apvienojumu un iespēju specializēties dizainā, organizāciju pārvaldībā, sociālajās zinātnēs un tehnoloģijās.

Studenti no Ungārijas, Portugāles, Ķīnas, Indijas, Pakistānas, Peru, Meksikas, ASV, Ēģiptes, Nigērijas, Latvijas un citām zemēm ir ar dažādu iepriekšējo izglītību un pierdzi, piemēram, strādājuši pat lielos starptautiskos uzņēmumos. Pirmo gadu visi mācījās Kuldīgā, šogad viens semestrīs būs jāpavada Igaunijā un otrs – Somijā.

ŠOGAD PIRMAIS IZLAIDUMS

"Šis bija programmas trešais gads, bet pirms divus kovida dēļ strādājām hibrīdā – pirmajā gadā pilnībā attālināti, pagājušodāgākām kā studentu dzīvoja Kuldīgā, bet šogad visi bija te uz vietas," stāsta SDSI programmas direktore Ilze Kundziņa. "Šogad mums bija pirmais izlaidums – akadēmijas akreditācijas procesa dēļ izlaidums bija diviem gadiem kopā. Šis ir pirmais gads, kad mums ir "Erasmus Mundus" statuss, līdz ar to mainījās mūsu partneru universitātes, un studentu skaits ir daudz lielāks, arī programma ir citādāka. Pirmajā gadā pilnīgi visi studenti ir pie mums, Kuldīgā, bet otrajā gadā viņi tiek dalīti uz pusēm – sākumā puse aizbrauc uz Igauniju, tad uz Somiju, nākamajā semestrī samainās. Pagājušo gadu vērtējuši labi, protams, ka mēs kaut ko programmā uzlabojam un mainām, bet liekas,

JĒKABA ALEKSANDRA KRŪMIŅA FOTO

Studenti mācību procesā rīkoja darbnīcas, kurās iesaistīja vietējos iedzīvotājus. Šīs darbnīcas notika sadarbībā ar Rīgas lidostu, un kuldīdznieki varēja izteikt savas idejas, kā lidostas darbu uzlabot.

ka šobrīd tā ir tuvu pilnībai. Sociālajos medijos var redzēt studentu ierakstus, ka viņi lepojas ar to, kur un ko viņi mācās. Ir gandarijums."

Katru gadu tiek uzņemti 32–35 studenti. "Skaits var mainīties, jo studenti brauc no tālām zemēm, var gadīties problēmas ar vīzām. Šogad mums būs 32 studenti. Uzņemšanai programmā ir loti lieli konkursi – pagājušodāgākām pieteicās 580 studentu, bet šogad ir ap 630 pieteikumu. Zinu, ka šogad būs tikai viena studente no Latvijas. Visi pārējie no ārzemēm. Mums būs tādu eksotisku valstu studenti kā, piemēram, no Indijas, Gvatemala, Filipīnām, Pakistānas, Kenijas, Brazīlijas. Arī šogad studenti būs no visiem kontinentiem."

DZĪVĪBA PILSĒTĀ ARĪ VAKAROS

"No vietējiem iedzīvotājiem pirmos gadus bija izbrīns, arī mazliet neiecie-

tība, bet man šķiet, ka šogad ir labākas atsauksmes. Drīzāk neiecietība nāk no ciemiem. Piemēram, bija atgadījums ar ēģiptiešu meiteni autobusā no Rīgas uz Kuldīgu, kad viņu aizskāra kāds pasažieris. Bet Kuldīgā studenti labi integrējas un iesaistās sabiedriskajā un kultūras dzīvē. Viena meiteņa, piemēram, gāja uz baznīcu un atrada savu reliģisko kopienu, studente no Ķīnas bija atradusi folkloras kopu un mācījās dziedāt latviešu dziesmas. Daudzi gāja peldēt, spēlēt bumbu. Un arī Rīga nav neaizsniedzama. Ārzemju studenti bieži brauca uz Rīgu piektīdiens vakaros kopā ar latviešu studentiem vai izmantoja sabiedrisko transportu. Viņi atrada visu, ko gribēja, lai baudītu dažādas aktivitātes."

Studenti aktīvi apmeklēja arī blakus Adatu fabrikai esošo bāru "Didro". Tā līdzīpašnieks Ģirts Jankovskis stāsta: "Viņi dažādoja Kuldīgu, jo daudzi vietējie

Adatu fabrikas ēkā no septembra atkal pulcēsies ap 30 studentu no visiem kontinentiem.

**Konkurss
ir ļoti liels,
uz 30–32
vietām
šogad
630
pieteikumu.**

vakaros pēc sešiem nemīl pastaigāties pa ielām, bet studentu dēļ vismaz dzīvība parādījās. Viņu sarunu dēļ bija dzīvas un augošas pilsētas sajūta. Studenti uz bāru nāca diezgan regulāri, dažādās kombinācijās, nāca arī profesori, tā ka starp viņiem sarunas turpinājās arī neformālā gaisotnē. Parasti viņi nāca kompānijās atpūsties vai veikti uzdoti grupu darbu. Apmeklēja arī bāra organizētos pasākumus. Es ceru, ka kuldīdznieki studentus pozitīvi uztver, bet pielauju, ka dažiem varētu būt bijušas problēmas pieņemt cilvēkus, kuriem ir cītība vai ādas krāsa. Kaut kādi izteikumi ir bijuši, kā noropatu no dažiem studentiem."

Šī gada jaunums un iniciatīva, ko ieteica viena no SDSI latviešu studentēm Linda Paulauska, ir local buddies jeb vietējie draugi. Linda pati ko līdzīgu piedzīvoja iepriekš Amerikā, kur mācījās. ■

ATSAUKSMES

PIRMO REIZI ĀRPUS VALSTS

"Nekad iepriekš neesmu bijusi ārpus Ķīnas," saka Ulu Liu (22). Viņa ir jaunākā ārzemju studente. "Kuldīgā man ļoti, ļoti patīk, un ir prieks, ka mani te uzņem kā ģimenē. Man tās ir lielas pārmaiņas, jo Ķīna ir milzīga valsts ar lielu iedzīvotāju skaitu – visur pūļi. Ar kursābiedreni Lindu Paulausku runājām par atšķirībām starp Šēndžēnu un Kuldīgu. Šēndžēna ir ļoti attīstīta, bet cilvēki tur dzīvo un turas kopā tikai darba dēļ, un tur visi dzīvo dzīvokļos. Es dzīvoju 20 stāvu ēkā. Kuldīgā dzīve ir pilnīgi citādāka, es ļoti izbaudu dabas skatus, cilvēki šeit ir jauki, it īpaši vecākie – angļiski viņi neprot, bet tāpat cēsīs saprasties. Programmu atradu internetā. Ķīnā gan ir regula, kas ierobežo tās vietnes, kuras drīkstam atvērt. Sākumā uzzināju par SDSI programmu, tikai pēc tam to, kas ir programma "Erasmus", jo tās mājaslapai piekluve Ķīnā ir ierobežota. SDSI mājaslapu varēju atvērt. Man ļoti patika nosaukums – tie jau bija kā atslēgas vārdi tam, ka vēlos mācīties."

IEKĀPT KULDĪDZNIEKU KURPĒS

34 gadus vecais Ksavjers Džons no ASV stāsta: "Esmu no Nujorkas, Bruklīnas. Man pakalpojumu dizains nozīmē cilvēkiem dot iespēju viegli darīt to, ko viņiem vajag, fiziski vai digitāli. Piemēram, ēdienu var

pasūtīt mobilajā lietotnē, nevis doties kaut kur ēst – procesam jābūt ērtam un nesarežīgam. Tā kā nāku no dizainēšanas un zīmolu veidošanas pasaules, pakalpojumu dizainā pieskatu, lai viss ir labi izveidots. Tas ir mans nākamais solis attīstībā, lai dizaina elementi tiek ieviesti pakalpojumu dizaina praksē."

Kuldīga ir klusa un jauka vieta. Kad no rīta skrienu, ir jauki būt tuvu dabai. Domāju, ka cilvēkiem par mani ir īpaši iespaidi, jo esmu tumšādains. Daudzi, mani ieraugot, ir, es neteikuši, šokēti, bet ziņkārīgi. Domāju, ka ir labi parādīt dažādību. Kuldīga ir unikāla ar savu vēsturi. Pirms te ierados, papētīju, ka te bijuši gan vācieši, gan krievi.

Man nebija īpašu izjūtu, šeit atbraucot, jo pa Eiropu esmu ceļojis – bijis Ungārija, Austrija, Francija, Spānija un Portugālē. Tas man nav nekas jauns – doties uz vietu, par kuru daudz nezinu. Galvenā ir pierede, ko te iegūtu, iekāpjot kuldīdznieku kurpēs."

ATGRIEZĀS MĀJĀS, LAI STUDĒTU

Linda Paulauska atgriezās Kuldīgā ar visu ģimeni, lai studētu šajā programmā. Linda te augusi, bet vairāk nekā desmit gadus dzīve ritejusi Rīgā, nozīmīgs laiks pavadīts ASV. Iepriekš mācījusies par sociālo pedagoģiju un studējusi vadību, vēl viņa dažādiem medijiem raksta cilvēkstāstus. Viņa stāsta: "Vienlaikus ar bērna kopšanu un rakstniecību meklēju atslēgas vārdus, līdz uzgāju terminu service design (pakalpojumu dizains), un tas bija ists atklājuma moments. Pašmācībā sāku mācīties,

attālināti apmeklēju dažādus pasaules lektoru kursus, uzmeklēju mentorus dažādās pasaules vietas un sapratu, ka zināšanās pietrūka, kā pakalpojumus veidot kopumā jeb pakalpojumu dizaina. Viss saistīts ar pakalpojumiem: izglītība, veselības aprūpe, pašvaldības un valsts darbība, NVO un privāto uzņēmumu piedāvājumi. Jāprot pakalpojumus izveidot tā, lai mērķauditorijai tie būtu ērti, saprotami, vienkārši un sniegtu vislabākās emocijas."

PASNIEDZĒJI ATVĒRTI UN IZPALĪDZĪGI

Studentes Džinevra Papi no Itālijas un Karolīna Vaša-Pireša no Portugāles stāstīja, ka viņām Kuldīgu vajadzēja. Dž.Papi atzīst: "Studijas noteikti atbilst manām gaidām. Tā kā mūsu vecuma grupā lielai daļai jau ir maģistra grāds, nevēlējos justies kā skolā, kur skolotājs tikai runā un mācībās neiesaista. Esmu priecīga, ka te labi izdomāts, kā to pasniegt. Ja dažreiz rodas pretenzijas, tās tiek uzklasītas, un uzlabojumi ieviesti uzreiz. Studijas ir praktiskas, un cilvēki šeit tiešām atsaucīgi." K.Vaša-Pireša secina: "Man ir tāds pats skatījums, jo arī man bija apnicis, ka pasniedzējs tikai runā, studentiem jāpieraksta un nav nekādas mijiedarbības. Šeit ir tieši pretēji – pasniedzēji ir atvērti un izpalīdzīgi. Tā ir privileģija, jo bija pierasts, ka pasniedzējs zina visu, bet students neko. Šīs programmas unikalitāte mani saista, un pēc mācībām jūtos laimīga. Nespēju noticeit, ka tiku uzņemta, jo konkurss bija ļoti liels."

Mūzika

◊ 1. augustā teātra namā "Jūras vārti" Ventspilī koncerts "Roka balādes. Sunset Strip". Piedalīsies solisti – Aija Vītolīja, Atis levīnš, Ervīns Ramiņš un Atis Zviedris –, kā arī Ventspils kamerorķestris un jauktais koris "Ventspils".

Agris Danīlevičs – dzeja un horeogrāfija, Aleksandra Špicberga – balss un deja, Kristīne Šmite – klavieres, Vladimirs Kudrins – gítāra, Paulis Bārzdīņš – deja.

◊ No 2. līdz 18. augustam Dienvidkurzemē novadā skanēs Liepājas Simfoniskā orķestra rīkotais mūzikas festivāls "Rimbenieks", piedāvājot vairākus izsmalcinātus muzikālus notikumus kultūras namos un baznīcās. Galvenais satura balsts festivālā ir kamermūzika, ko atskano orķestra mūziku veidotī ansambļi, pieaicinot savus domubiedrus un tuvākos skatuvies draugus.

◊ 3. augustā Rojas brīvdabas estrādē notiks Tutas vasaras koncerttūre "Labu labais labirints". Mazie skatītāji varēs dziedāt un dejet līdzi iemīlotajām dziesmām no seriāla "Tutas lietas". Tutu pavadīs komponiste un dziedātāja Laura Polence kopā ar mūziķu ansamblī.

◊ 3. augustā Kuldīgā, "Zabadakā", instrumentālists Kreigs Satons jeb "The Flamenco Thief" no Lielbritānijas un gitarists Reinis Jaunais.

◊ 4. augustā Ventspils koncertzālē "Latvija" vijolnieks Gidons Krēmers un orķestrīs "Kremerata Baltica".

◊ 7. augustā Saldū Kapelleru nama pagalma svētkos muzicēs Ingus Ulmanis, Roberts Rasa un Aigars Voitišķis.

◊ 9. augustā Alsungas Ziedulejas estrādē Liepājas Simfoniskā orķestra akustisks koncerts "Dabas simfonija".

◊ 10. augustā koncertdārzā "Pūt, vējiņi!" Aija Andrejeva un grupa "Very Cool People" uzstāsies koncertprogrammā "Vudstokas renesanse". Programma veltīta Dženisa Džoplīnai un papildināta ar Džimija Hendriksa un grupas "The Doors" skaņdarbiem.

◊ 10. augustā Kuldīgā, Kaļķu ielas kvartālā, reperi Ozols (Ģirts Rozentāls) un Prusax (Rihards Jānis Ķullītis).

◊ 10. augustā Kuldīgā, "Cafe Riverside" stāvlaukumā, grupas "Triānas parks" koncerts.

◊ 10. augustā Saldus novadā Jaunauces pils pirmo reizi kļūs par kamermūzikas koncerta "Šūbertiāde" rezidenci. 27. norises gadā ģeniālā austrieša Franča Šūberta instrumentālo un vokālo kamermūziku izpildīs pianiste Agnese Egliņa, vijoļspēles virtuozs Danils Bulajevs un dziedātāja Karīna Paula Felsberga. Koncertu vadīs dziedātāja Evita Zālīte-Grosa.

◊ 10. augustā Mērsraga brīvdabas estrādē "Jēgerleja" izskanēs biedrības "Piestātne" organizētā vokālās mūzikas konkursa "Jūra, jūra vien..." otrā kārta.

◊ 16. augustā Rojas brīvdabas estrādē notiks jau trešie "Mazie šķēlēmūzikas svētki". Šoreiz muzicēs "Hameleoni", "Liepavots" un "Brīvdienā", kā arī Māris Blāze, Artis Šimpermanis un Jānis Kalniņš.

◊ 17. augustā koncertdārzā "Pūt, vējiņi!" notiks koncerts "Tavā un manējā Liepājā".

◊ 17. augustā Kuldīgā, "Cafe Riverside" stāvlaukumā, grupas "Astro'n'out" koncerts.

◊ 24. augustā Skrundas pilskalna estrādē Ulda Marhileviča un Māras Zālītes traģikomiskā dziesmuspēle "Tobāgo!".

◊ 30. augustā Kuldīgas estrādē jubilejas šovs "Dziesmu duelim - 20".

Teātrs

◊ 17. augustā Rojas brīvdabas estrādē attiecību komēdijs "Rabarberu vīns". Aivas Birbeles jaunajā lugā uz glāzi reibinoša rabarberu vīna satikses aktieri Zane Daudziņa, Kristīne Nevarausta, Ģirts Kesteris un Lauris Subatnieks. Režisors – Gundars Silakaktiņš.

◊ No 23. līdz 25. augustam Liepājas teātri notiks Atvērtā teātra dienas, šogad vienas dienas vietā veselas trīs. Skatītāji varēs iepazīt teātri no aizkulišu puses un uzzināt skatuvies mākslas noslēpumus.

Māksla

◊ Līdz 12. augustam Saldū, Kapelleru namā, mākslinieces Baibas Feoktistovas gleznu izstāde "Ziedu portreti".

◊ Līdz 15. augustam Kuldīgas Galvenajā bibliotēkā Nataljas Štefanukas personālizstāde "Dzīvnieku pasaule".

◊ Līdz 18. augustam Kuldīgas Mākslas namā Sandras Strēles gleznu izstāde "Mākslīgo margrietiņu lauks".

◊ Līdz 18. augustam Kuldīgas novada muzejā krājuma izstāde "Plakāts – laikmeta liecinieks".

◊ Talsu novada Kaltenē, Rojas Jūras zvejniecības muzeja filiālē "Kaltenes klubs", līdz 18. augustam no trešdienas līdz sestdienai apskatāma pēc Baibas Jautaikēs aprakstiem un meistarklasēs adīto darbu izstāde "Adīti dreļļu lakati un citi neparasti adījumi". Baiba Jautaikē, kura dzīvo Kanādā, jau gadiem publicē savu dizainādījumu aprakstus interneta vietnē "Ravelry" un organizē virtuālas meistarklases. Izstādē piedalās ap 20 adītāju no visas Latvijas.

◊ Līdz pat septembrim Talsu novada Upesgrīvas "Rūķos", Vilsonu verandā, apskatāmi fotogrāfa Māra Ločmeja darbi no fotosērijas "Seeing time".

◊ Liepājas muzejā līdz 1. septembrim aplūkojama starptautisku atzinību guvušā Latvijas stikla mākslinieka un akvarelistu Daiņa Gudovska izstāde "Ārpasaules klusais klainotājs". Mākslinieks aicina palūkoties uz trauslo stikla mākslas pasauli klusa klainotāja acīm. Eksponētajos darbos tiek veikts nošķīruma no cilvēka būtības, saglabājot autora iekšējo psiholoģisko uztveres būtību.

◊ Līdz 9. septembrim Kuldīgas novada muzejā Visvalža Garokalna akvareļu izstāde "Skatiens tālumā".

◊ Koncertzālē "Lielais dzintars" līdz 22. septembrim skatāma "Baltu Rotu" un fotogrāmatas "Ziemeļmeitas kods" radošās komandas iedvesmojošā rotu un fotogrāfiju izstāde "Viņas ziemeļu sauciens". Eksponētās vairākas "Baltu Rotu" kolekciju tēmas, kas tapušas 30 gadu garumā, kā arī Unas Tālas niansētās melnbaltās fotogrāfijas, kuru galvenās varones ir sievietes.

◊ Līdz 30. septembrim Kuldīgas pilsētvīdē tēlniecības izstāde "Savā vietā".

Citas lietas

◊ 2.-3. augustā Kuldīgā pie Adatu torņa demokrātijas festivāls.

◊ 10. augustā Liepājā, Karostā, notiks piektie Lāčplēša dārza svētki, šā gada tēma ir "Poziitīvs!". Programmā koncerti, izrādes, radošās darbnīcas un citas aktivitātes, vakarā muzicēs Zemessardzes orķestra bigbands un Jānis Stībelis.

◊ 10. augustā Talsos notiks Dīzmāras gadatirgus.

◊ 11. augustā Rojas brīvdabas estrādē ar programmu "Skaistā tuvotne" viesosies humorists Maksims Galkins.

◊ No 6. līdz 11. augustam Talsu novada Uguņciemā, viesu mājā "Uguņu dambjī", notiks interneta žurnāla "Satori" rīkotā autoru radošā vasaras nometne, kurās dalībnieki varēs darboties prozas, dzejas vai esejistikas meistarklases.

◊ 17. augustā Brocēnu pilsetās svētki "Svinam dzīvi Brocēnos". Īpašā viešņa – dziedātāja Aija Andrejeva.